

Phật Quả Trong Tâm Tay

Image: Gampopa Sonam Rinchen. Painting by Drugu Choegyal Rinpoché

Chào các bạn gần xa,

Như thường lệ, tôi hi vọng các bạn luôn mạnh khỏe, hạnh phúc và an khang khi nhận được lời nhắn này. Vào ngày vía Đức Liên Hoa Sinh lần này, tôi muốn trở lại với câu kệ mở đầu nổi tiếng của Đấng Toàn Tri Gampopa trong tác phẩm *Pháp Bảo của Sự Giải Thoát (Dakpo Targyen)*:

*Nhân giác ngộ chính là Phật tính
Sự hỗ trợ là thân người trân quý
Duyên là người dẫn dắt tâm linh,
Phương tiện là chỉ dẫn của họ.
Quả chính là Phật Quả trọn vẹn,
Là hạnh phúc thức vô ngại tự nhiên*

Câu đầu tiên của bài kệ là điểm tâm yếu và là chủ đề chính của toàn bộ *Phật Tính Luận* (Tiếng Phạn: *Uttaratantra Shastra*; Tiếng Tạng: *Gyü Lama*). Bộ luận sâu sắc này được cô đọng thành các câu kệ dưới đây, giải thích về nhân của sự giác ngộ, Phật tính:

*Hình thái hoàn hảo của chư Phật bao trùm vạn pháp,
Không có sự phân biệt trong chân như
Bởi vì mọi chúng sinh đều có tâm tính
Nên họ luôn sở hữu tinh túy của sự giác ngộ*

Ở đây có ba điểm mấu chốt cần hiểu. Trước tiên là vạn pháp (mọi hiện tượng) nghĩa là bao gồm tất cả thân, ngữ và tâm của mọi chúng sinh—đều được tính không bao phủ. Do vậy, tính không là bản chất của mọi hiện tượng. Nhưng tính không cũng là tinh túy của chư Phật, là “hình thái toàn hảo” của họ hay Pháp thân. Tính không là toàn hảo vì nó sở hữu mọi thiện tính, không thiếu sót theo bất kỳ cách nào. Hình thái toàn hảo này, Pháp thân hay tính không toả sáng và bao trùm khắp vạn pháp, vậy nên đó cũng là bản chất của mọi chúng sinh.

Điểm mấu chốt thứ hai là do tính không bao trùm mọi chúng sinh cũng như toàn bộ chư Phật một cách bình đẳng, Pháp thân không hàm chứa bất kỳ sự phân biệt nào. Tính không hay Pháp thân không phân biệt khác biệt hay tốt xấu. Do vậy mà “không có sự phân biệt trong chân như”.

Điều này biểu thị rằng mọi chúng sinh đều có Phật tính—bản tính của họ là đồng nhất với chư Phật toàn hảo. Điều này nghĩa là chúng ta không bao giờ tách rời Phật tính, hoặc kết nối với Phật tính. Các thiện hạnh không đưa chúng ta tới gần hơn với tự tính chân thực, hoặc các tà hạnh không đẩy chúng ta đi xa hơn. Phật tính không thể được trau dồi hay loại bỏ, hoặc cải thiện hay suy giảm. Đây là điểm thiết yếu cần ghi nhớ.

Điểm thứ ba và cũng là điểm cuối cùng là toàn bộ chúng sinh đều có tâm tính riêng, vốn dựa trên các duyên mà họ tích tập. Những người gặp các chướng duyên, không biết đến thiện hay ác sẽ không thể phân biệt được đâu là từ bi hay sân hận, không biết xấu hổ, thiếu chánh niệm và có xúc tình mạnh mẽ—những người như vậy khó tìm được con đường giác ngộ. Và có những người có khuynh hướng trở thành hàng Thanh Văn: họ tìm những bậc thầy tâm linh dạy cho họ con đường giải thoát khỏi ba cõi luân hồi. Có những người có khuynh hướng Bồ Tát, họ gặp vì thầy tâm linh và tu dưỡng bỏ đề tâm trong dòng tâm thức. Có những người có khuynh hướng thực hành Mật Thừa, họ thọ nhận giáo lý để có thể đạt tới Phật quả ngay trong một đời. Những tâm tính (hay khuynh hướng) này phụ thuộc vào tính cách, tập khí và duyên mà một người tích tập, và những yếu tố này sẽ dẫn đến các kết quả tương ứng. Những nhóm phổ biến này đều được đặt tên và tùy theo năng lực mà mọi chúng sinh sẽ thuộc một trong ba nhóm khuynh hướng này.

Tuy nhiên, cho dù mọi chúng sinh có nhân của Phật quả trong tâm thức, bởi vì họ được bao trùm bởi Phật tính, thì điều quan trọng là họ phải gặp được thuận duyên để hạt giống này có thể trở quả. Do vậy mà chúng ta nên cùng nhau tạo ra các thuận duyên cho con đường qua việc tu dưỡng lòng từ bi, thực hành các pháp tính tập, thực hành bố thí v.v... cũng như hồi hướng và thệ nguyện. Lúc

khởi đầu, mọi điều cần được thúc đẩy bởi Bồ đề tâm, hoặc ít nhất là lòng từ bi. Lúc ở giữa, chúng ta nên nỗ lực để tích lũy công đức và trí huệ cũng như tịnh hoá các chướng ngại. Lúc cuối cùng, chúng ta nên luôn hồi hướng và thệ nguyện. Bằng cách này, chúng ta có thể tạo ra mọi thuận duyên cho sự chuyển hoá tâm của mình.

Tóm lại, trong ngày vía Đức Liên Hoa Sinh lần này, tôi mong muốn nhắc nhở tất cả các bạn rằng nhân của sự giác ngộ hiện hữu trong từng và mọi chúng sinh. Do vậy, việc đạt đến Phật quả hoàn toàn tùy thuộc vào năng lực của chúng ta. Chúng ta không nên lãng quên điều này và tăng trưởng sự tự tin trong khả năng đạt được giác ngộ hoàn toàn.

Với tất cả sự yêu thương và lời cầu nguyện của tôi,
Sarva Mangalam.

Phakchok Rinpoche